

Nr 136

Av herr Ohlin m. fl., om skyndsamma lättnader i den statliga inkomstskatten för de lägre inkomsttagarna.

Vid den allmänna översyn av den direkta statliga beskattningen som senast utförts i vårt land — 1949 års skatteutredning, vars resultat presenterades hösten 1951 — konstaterades enhälligt, att beskattningen nått en sådan höjd att det med hänsyn till det höga skattetryckets negativa verkningar i främsta rummet på arbetsvilja och deklaramoral var ett samhällsintresse av största betydelse att åstadkomma skattelättnader. Utredningen kunde konstatera att den penningvärdeförsämring, som hade ägt rum efter de vid 1947 års riksdag fattade skattebesluten, i betydande omfattning skärpt det reella skattetrycket.

De av 1949 års skatteutredning utarbetade förslagen lades till grund för besluten om vissa lättnader i beskattningen vid 1952 års riksdag. På grund av att uttagningsprocenten fastställdes till tio enheter högre än vad skatteutredningen rekommenderat och penningvärdeförsämringen fortskridit ytterligare efter det utredningen avslutat sitt arbete, kom 1952 års beslut att innebära, att det reella skattetrycket fortfarande i väsentlig grad överstiger 1947 års höga nivå.

I vilken utsträckning det reella direkta skattetrycket på ovan angivet sätt stegrats utöver den nivå, som avsågs med 1947 års beslut, belystes i de likalydande motionerna I: 214 och II: 279 vid 1954 års riksdag. Det kunde i dessa fastslås, att den sammanlagda inkomstskatten (den statliga jämte den kommunala) fram till 1954 för flertalet gifta skattebetalare stigit med mer än tio procent och för flertalet ensamstående med mer än tretton procent mätt i fast penningvärde. De här angivna siffrorna är alltså giltiga.

Det reella skattetryckets stegring ter sig olika för olika inkomstkikt. Omstående tablå, som utgör en sammanfattning av de i de förut nämnda motionerna intagna utförligare tabellerna, belyser dessa förhållanden. Inkomstsiffrorna inom parentes anger motsvarande realinkomst år 1947. Förhållandena hänför sig till ortsgrupp III, med en genomsnittlig kommunal utdebitering år 1947 av 10 kronor och år 1955 av 12 kronor 50 öre.

En allmän reducering av skattetrycket är enligt vår mening mycket angelägen och även statsfinansiellt möjlig. Det är vår avsikt att senare under riksdagen återkomma till denna fråga. Som framgår av tablån har det reella skattetrycket i särskilt hög grad stegrats för de lägre inkomsttagarna. Utöver en allmän sänkning av den statliga inkomstskatten är därför särskilda åtgärder påkallade för att minska skattetrycket för de lägre inkomst-

Inkomst, kronor/år	Reell förändring i procent			
	Statlig inkomstskatt		Total inkomstskatt (= statl. och kom.)	
År 1955 (1947)	Gift	Ensamstående	Gift	Ensamstående
5 400 (4 000)	+ 26,1	+ 38,3	+ 11,7	+ 23,4
8 100 (6 000)	+ 17,5	+ 12,0	+ 15,6	+ 15,3
10 800 (8 000)	+ 4,9	+ 6,8	+ 12,0	+ 12,8
13 500 (10 000)	— 3,5	+ 7,9	+ 7,9	+ 13,4
16 200 (12 000)	— 2,4	+ 8,9	+ 8,6	+ 14,1
20 250 (15 000)	+ 3,7	+ 12,7	+ 11,6	+ 16,3
27 000 (20 000)	+ 5,7	+ 12,8	+ 12,1	+ 16,2

tagarna. Beslut härom bör fattas av årets riksdag, så att såväl den allmänna sänkningen som de för de lägre inkomsttagarna särskilda åtgärderna kan träda i kraft fr. o. m. ingången av år 1956.

En reducering av skattetrycket för de lägre inkomsttagarna kan nås på olika sätt. De två alternativ, som därvid synes böra komma i första rummet, är antingen en höjning av de statliga Ortsavdragen eller en justering nedåt av skiktsskalan i första hand för gruppen med taxerade inkomster upp till 12 000 kronor för gifta och motsvarande lägre inkomst för ensamstående. Även kombinationer av dessa två metoder kan tänkas.

De utredningar om dessa problem, som måste föregå ett beslut, bör enligt vår mening kunna ske på kort tid. Vi föreslår, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär förslag i här angiven riktning till innevarande års riksdag. Det är tänkbart att ett sådant beslut måste få provisorisk karaktär. Det bör ses som ett steg mot den fortsatta reducering av skattetrycket, som statsmakterna enligt vår mening bör eftersträva.

Vi utgår vidare från att riksdagsbehandlingen av denna motion kan ske i sådan tid, att en positiv lösning av frågan kan finnas under denna riksdag.

Med hänvisning till vad ovan anförts får vi föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär skyndsamt utredning och förslag till innevarande års riksdag om lättnader av den statliga inkomstskatten för de lägre inkomsttagarna, så att beslut härom kan tillämpas från och med ingången av 1956 samtidigt med en allmän skattesänkning.

Stockholm den 25 januari 1955

Bertil Ohlin

Per A. Johnsson
i Kastanjegården

O. Malmborg,
Skövde

Filip Kristensson,
Osby

Sven Wedén

Wald, Svensson

Bertil von Friesen